

VERSLAG

Vergadering
**Commissie DUURZAAMHEID EN
BEREIKBAARHEID**
6 maart 2019 in de Dudokkamer

Index verslag vergadering commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid 6 maart 2019

Algemeen

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3	Toezeggingen college	3
4.	Vaststellen verslag vergadering d.d. 6 februari 2019	3

Portefeuilles Bereikbaarheid en Parkeren en project Arenapark

5.	Mededelingen van en vragen aan wethouder Wolthers	3
6.	Vooruit- en terugblik regionale aangelegenheden	4
7.	Conceptnota van uitgangspunten Arenapark	4

Portefeuilles Klimaat en Energie, Natuur en Groen, Milieu en Afval

8.	Mededelingen van en vragen aan wethouder Kastje	9
9.	Vooruit- en terugblik regionale aangelegenheden	10
10.	Jaarplan energietransitie Hilversum 2019	10
11.	Uittreden provincie Noord-Holland uit GNR	16

COMMISSIE DUURZAAMHEID EN BEREIKBAARHEID

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: H.R. Jaarsma.

Griffier: mw. W.G.J. Drenth.

Fracties: Hart voor Hilversum: H. Koç en R.J.G. Lancé; D66: J.R. Verheij en mw. V. Wesselink;

VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: L. van Waarden; CDA: N.G.T. van Voorden; ChristenUnie:

B. Nanninga; SP: P.H.J.R. van Rooden; PvdA: J.P. Lahaise en J.B. Oude Elferink; Leefbaar

Hilversum: B. Bus; Hilversums Belang: H.P. Blok.

College: mw. A.J. Wolters, wethouder.

1. Opening en vaststellen agenda (0.14)

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom. Voorgesteld wordt de vragen van Hart voor Hilversum over de energietransitie bij agendapunt 10 te behandelen.

Aldus wordt besloten en vervolgens wordt de agenda vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter (0.15)

Er zijn geen mededelingen.

3. Toezeggingen college (0.15)

Geen opmerkingen.

4. Vaststellen verlag vergadering d.d. 6 februari 2019 (0.3)

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Mededelingen van en vragen aan wethouder Wolthers (0.16)

Wethouder **Wolthers**:

- meldt dat een spoed-kort geding in het kader van de HOV is geweest, waardoor de gunning aan de BAM heeft plaatsgevonden.

Vragen van Hart voor Hilversum over OV-nachtverbinding

In het Coalitieakkoord 2018-2022 ‘Aan de slag’ staat: ‘Als Hilversum gaan we in deze collegeperiode een OV-nachtverbinding met Utrecht en Amsterdam realiseren’. Zie verder onderstaand hoofdstuk uit het Coalitieakkoord:

OV

De efficiëntie, klantvriendelijkheid en duurzaamheid van het OV kan door innovatie verbeteren.

We creëren ruimte om op dit gebied pilots uit te voeren. Een voorbeeld is dat we verkennen of er een slimme, snelle en directe OV-verbinding kan komen tussen station Hilversum en de werklocaties Media Park en Arenapark.

Voor de nieuwe bus-concessieperiode (2021-2031) zetten we in op doelgerichte aanbestedingscriteria. Als Hilversum gaan we in deze collegeperiode een OV-nachtverbinding met Utrecht en Amsterdam realiseren.

We zetten ons in voor een verplaatsing van het perron van station Sportpark.

En we nemen in de Regionale Samenwerkingsagenda op dat de regio zich sterk maakt voor het realiseren van een verdiept spoor.

Vragen:

- ☐ Zijn hier al eerste stappen/overleggen ingezet?
- ☐ En zijn er al concrete data te noemen met betrekking tot realisatie?

Wethouder **Wolthers**:

- antwoordt dat constructief overleg met ProRail en de NS heeft plaatsgevonden en afgesproken is dat onderzoek wordt gedaan naar het verplaatsen van het Station Sportpark en het veiliger maken van de overweg;
- heeft in dat overleg ook de nachtverbinding en de bediening van de lijnen ter sprake gebracht, waarnaar ProRail en NS ook zullen kijken; zij verwacht dat het onderwerp in een vervolgoverleg weer aan de orde komt;
- deelt mee dat ProRail en NS ook een uitspraak zullen doen over de wenselijkheid van verdiept spoor, waar de gemeente nog even op moet wachten; zij verwacht dat het onderwerp in een vervolgoverleg weer aan de orde komt;
- heeft in de regio gevraagd over het onderwerp gezamenlijk op te trekken;
- licht desgevraagd toe dat busvervoer niet in het overleg is betrokken;
- waarschuwt dat het geen processen zijn die binnen een maand geregeld zijn.

Vragen van de SP Hilversum met betrekking tot veilige oversteek Groest/Langgewenst

Op de markt is de SP de laatste tijd meermalen aangesproken door inwoners die de oversteek van de Groest naar het marktplaatsje als onveilig of zelfs gevaarlijk beschouwen.

Eén inwoner verhaalde hoe hij bij oversteken bijna door een vrachtwagen was geschept. De bestuurder van de wagen bekommerde zich niet om het lot van de man, en wierp hem zelfs nog enkele verwensingen toe.

Dit is ontoegankelijk gedrag, dat, hopelijk, slechts een enkeling overkomt, maar het toont wel aan dat de situatie bij de kop Groest zorgen baart. Voor veel weggebruikers is de situatie onoverzichtelijk. Het gebied is ingericht als een shared space. De bestrating kan de voetganger zelfs de indruk geven dat de auto daar te gast is. Voor automobilisten is er echter weinig indicatie wat van hun verwacht wordt. Het is niet duidelijk dat ze een shared space betreden. Sommige bestuurders achten zich niet gebonden om voetgangers of fietsers te ontzien, en kunnen zelfs, zoals het voorbeeld toont, vervallen in hufterig gedrag. Voor mensen met een beperking is een shared space concept zelfs gevaarlijk.

Bij inwoners die de fractie op de markt aanspraken rees dan ook de vraag waarom er geen zebrapad is aangelegd. Daarmee zou de oversteek naar de markt een stuk veiliger worden.

Er liggen plannen om de stationsweg autoluw te maken, maar de uitvoering daarvan – als deze plaatsvindt - is nog ver weg.

De fractie wil daarom van de wethouder weten welke mogelijkheden er zijn voor een beveiligde oversteek op de kop Groest naar het Langgewenst. Tenminste zou zij willen weten of een zebrapad, al dan niet in combinatie met een verkeerslicht of verkeersregelaars voor drukke dagen, een oplossing biedt.

Daarbij kaart de SP aan dat er plannen liggen voor een veilige oversteek tussen Leeuwenstraat en station. De kop Groest biedt een goede locatie om eventuele oplossingen voor die oversteek uit te proberen.

Wethouder **Wolthers**:

- herinnert aan het besluit om een shared space ruimte te maken, waarbij verschillende verkeersmodaliteiten op elkaar letten en waardoor er heel weinig ongelukken gebeuren;
- ziet geen aanleiding om aanpassingen te doen;
- kondigt aan de drempel in de Stationsstraat terug te leggen richting Schapenkamp, zodat er meer herkenbaarheid is en een attentiepunt is.

6. Vooruit- en terugblik regionale aangelegenheden (0.25)

Geen opmerkingen.

7. Conceptnota van uitgangspunten Arenapark (0.26)

Woordvoerders:

Fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.E.M.G. Göbbels; VVD: T. Westerneng; GroenLinks: L. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: B. Nanninga; SP: P.H.J.R. van Rooden; PvdA: J.P. Lahaise; Leefbaar Hilversum: B. Bus; Hilversums Belang: H.P. Blok. College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.

Ambtelijke ondersteuning: mw. M. Koopmans.

De voorzitter:

- deelt mee dat commissielid Ben Bus van Leefbaar Hilversum niet aan de beraadslagingen deelneemt vanwege zijn functie als coördinator gebruikerscollectief Arenapark;
- merkt op dat de commissie wordt gevraagd te adviseren over de conceptnota van uitgangspunten, zodat het college dat concept kan vaststellen; daarna komt het concept langs de commissie ter advisering aan de raad.

D66:

- zegt dank voor het werkbezoek aan het Arenapark;
- vraagt zich af of de schematische/houtskoolformulering van de verkeerskundige afwikkeling handig is, gezien de complexiteit van het gebied; het is goed na te denken over de verkeersoplossingen, die samenhangen met de ruimteclaim voor het Station en hoe die zich tot de zichtassen verhoudt;
- vraagt zich af in hoeverre partijen bereid zijn te bewegen als het gaat om andere ontsluitingen;
- wijst op kansen voor de verbetering van fietsverbindingen die nu niet in de uitgangspunten worden meegenomen; bijvoorbeeld de kans op een directe verbinding tussen het Arenapark en het station;
- wil meer scenario's over een goede mix tussen sportfaciliteiten en kantoorruimten;
- ziet een kans om short stay op de locatie te faciliteren;
- komen de quick wins veel meer over als achterstallig onderhoud, waarmee de gemeente direct aan de slag zou moeten gaan;
- vindt het tijdpad heel erg ambitieus; bepaalde vragen behoeven voor raadsbehandeling antwoord.

De ChristenUnie:

- ziet in het stuk meer aanbevelingen dan uitgangspunten en wil daarin meer keuzen gemaakt zien;
- vindt het Arenapark een goede plek om werken, leren en sporten met elkaar te combineren en wil het karakter van een campus laten versterken;
- suggereert het Arenapark een entree voor het achterliggende natuurgebied te laten zijn, met eventueel natuur- en horecafaciliteiten, zodat mensen en werknemers er geneigd zijn om er langer te blijven;
- ziet een kans voor inrichting van een P&R-locatie en voor fietsenverhuur en leenfietsen;
- vraagt of al gesprekken plaatsvinden over verplaatsing van het perron naar de andere kant.

Hilversums Belang:

- vindt het betrekken van stakeholders mooi;
- is het ermee eens dat het stuk nogal globaal is;
- lijkt het verplaatsen van het station niet synchroon lopen met het masterplan;
- ziet een parallelle inzet van diverse onderzoeken en vindt dat die synchroon moet lopen;
- informeert welk bedrag van het bedrag van € 550.000,- uit de Begroting 2018 nog niet is besteed en welk bedrag in 2019 nu beschikbaar is;
- is van mening dat de gemeente meteen met quick wins aan de slag moet gaan;
- constateert een resterend investeringsbudget na afsluiting van de grex bestemd voor afronding en informeert naar het resterende bedrag;
- is benieuwd welke de plannen van Nike en GA Capital voor de aangekochte gronden zijn;
- vraagt aandacht voor toenemende verkeersproblemen.

De PvdA:

- ziet dat Hilversum Nike een heel mooie kantorenlocatie aan de A27 biedt plus een mooie spoorverbinding en straks de HOV, tegen gunstiger prijzen dan in Amsterdam;
- wenst een Nike-flagstore in de buurt van het stationsgebied;
- staat een mooie kantoren- en sportcampus voor;

- wil het juist wel over de complexiteit van het gebied hebben, omdat alles wat er gebeurt een grote invloed krijgt op een groot deel van Hilversum;
- wil weten waar bushaltes komen en welke functies het station krijgt;
- wil het parkeerterrein/-gebouw op het Arenapark inzetten om de verkeersdruk in het centrum te verlichten; **D66** wijst op de mogelijkheid van shared space; de **PvdA** doet de suggestie een parkeergarage in het centrum over te hevelen naar het Arenapark;
- vindt rekening houden met de omwonenden vanzelfsprekend;
- denkt bij quick wins aan het invullen van braakliggende stukken grond.

De **SP**:

- vindt de thema's leren, sport en bedrijven opgehangen aan de aanwezigheid van Nike;
- wil ook rekening houden met een alternatief voor als Nike uit Hilversum zou vertrekken;
- ziet in Hilversum drie bedrijventerreinen, wat er eigenlijk twee teveel zijn;
- staat daarom goed nadenken over de functie van het Arenapark voor;
- vraagt aandacht voor de sociale veiligheid, die nu ontbreekt en daarom zou een combinatie wonen-werken denkbaar zijn;
- oppert de gedachte een skatepark te laten realiseren;
- is van opvatting dat de biomassacentrale in de buurt moet verdwijnen, omdat die zorgt voor uitstoot en overlast;
- vraagt aandacht voor een fietspad rondom het Arenapark en goede fietsroutes;
- is nog niet overtuigd van het werken van een P&R die auto's uit het centrum zou halen en wellicht kan daarnaar onderzoek worden gedaan.

Het **CDA**:

- is blij met de wijze van het oppakken van het participatieproces;
- is het eens met de aandacht voor verkeersveiligheid en ontsluiting, die integraal gezien moeten worden;
- vergelijkt het Arenapark met het stationsgebied Sloterdijk, dat in de loop van de jaren veel aantrekkelijker is geworden door het toevoegen van de functies horeca en kantoren; detailhandel toestaan is goed;
- staat ook het ontwikkelen van een sportterrein voor;
- sluit zich ook bij het toevoegen van een woonfunctie aan, zoals appartementen voor stagiaires boven kantoren, waardoor men ook iets doet aan de sociale onveiligheid.

De **VVD**:

- wordt enthousiast over de denkrichtingen van groene campus en het zoeken van raakvlakken met de mediastad;
- wil het Arenapark een sport-, onderwijs- en bedrijvigheidsuitstraling laten krijgen;
- denkt dat het mixen van functie gaat helpen om meer sociale veiligheid te creëren;
- kijkt liever naar permanente oplossingen ten aanzien van horeca;
- vraagt welke elementen de wethouder wil gebruiken om de levendigheid ook in de avonden te borgen;
- vraagt aandacht voor voorzieningen die uitnodigen om te gaan bewegen; wellicht kunnen media worden verbonden met de openbare ruimte;
- wil ook de ongebonden sporter faciliteren;
- pleit voor een open karakter van het Arenapark met meerdere verbindingen, juist om zoveel mogelijk mensen uit te nodigen om te komen sporten en van horeca gebruik te maken;
- vraagt of de ambitie die verder gaat dan klimaatneutraal niet beperkt in het maken van keuzen.

Hart voor Hilversum:

- denkt dat in Hilversum meer plekken geschikt zijn voor een transferium;
- is benieuwd naar het budget voor quick wins, wat herbruikbaar is en welke kosten niet nuttig zijn om te maken;
- vraagt of er een grens zit aan de groei van het Arenapark.

GroenLinks:

- mist focus in de nota en vergelijkt het Arenapark met een schone slaapster die men nog wakker moet kussen: een fantastisch gebied met identiteit en een enorme potentie;
- wil ervoor zorgen dat het gebied ook buiten kantooruren een fantastische plek is;
- wil focus op langzaam verkeer, auto te gast en parkeren uit het zicht;
- staat een fietsverbinding tussen het Lapersveld en het Arenapark voor;
- mist stadsdistributie in de nota;
- stelt dat een station in het gebied levendigheid creëert;
- ziet uit naar het masterplan.

Wethouder Wolthers:

- valt de positieve sfeer in de bijdragen van de fracties en de wens tot toevoegen van het onderwerp 'wonen' aan de uitgangspunten op;
- memoreert dat de nota van uitgangspunten tot stand is gekomen door het bevragen van betrokkenen, omwonenden, eigenaren, gebruikers, bedrijven en sporters;
- merkt op dat de verkeerkundige afwikkeling met goede entreepunten en fietsverbindingen nog niet klaar is en onder meer naar parkeren gekeken moet worden, waartoe al onderzoeken lopen;
- wil de entree van het station en de verhouding tot de zichtassen verder laten uitwerken; één scenario omvat het verplaatsen van het station en de consequenties daarvan;
- pakt quick wins op en is daarmee bezig;
- erkent dat de timing heel ambitieus is en die lijkt nu wel realistisch;
- deelt mee dat het GNR de behoefte heeft om het achterliggende natuurgebied via een soort omweg te ontsluiten; het GNR wil niet dat mensen dwars door het natuurgebied gaan.

De **ChristenUnie** wil de toegang tot de hei verbeteren.

Wethouder Wolthers:

- kijkt naar die ontsluiting richting station, richting rotonde Utrechtseweg/Diependaalselaan en richting de natuur.

De **ChristenUnie** wil de bestaande hoekverbindingen zo expliciet mogelijk zien om uit te nodigen de natuur in te gaan.

Wethouder Wolthers:

- laat weten dat de parkeerdruk in het centrum zich nog niet op zijn top bevindt; parkeergarages in het centrum zijn nog niet volledig benut;
- kijkt wel naar de behoefte van een transferium en P&R-locaties en komt daarop terug;
- spreekt over de eventuele verplaatsing van het station;
- antwoordt dat gelden van de grex indertijd naar de algemene middelen zijn teruggevloeid; in 2019 is € 600.000,- voor het Arenapark te besteden;
- ontkent dat verkeersproblemen alleen maar erger worden en kijkt daar heel goed naar;
- merkt op dat men nog steeds een hotel wil wat volgens het bestemmingsplan mogelijk is; functies blijven gelijk; het gaat meer over de precieze vorm, plek en hoeveelheden van functies en daar worden wijzigingen verwacht; GA Capital en Nike zijn daarover als partners in gesprek; de geest van de Omgevingswet is om het bestemmingsplan flexibeler te maken;
- weet dat de store van Nike zich momenteel in de kelder bevindt en het aan Nike is wat die met de bedrijfsvoering wil; als men zaken wil verlevendigen kan men die store openstellen, maar dat is niet aan haar;
- houdt rekening met de afhankelijkheid van één groot bedrijf, maar maakt van het Arenapark geen attractiepark; er wordt gekeken naar de combinatie van werken, sporten, leren en eventueel wonen;
- stelt dat Nike een skatepark ook interessant vindt;
- is in gesprek over de opties voor de biomassacentrale met de gebruikers/afnemers daarvan; de gemeente heeft daarover niet zoveel te zeggen en is daarvan tot 2033 ook afnemer; in 2021 zijn investeringen mogelijk op basis van het masterplan;
- weet dat Nike meer naar buiten wil treden in de vorm van horeca;
- is het bekend dat alle partijen bezig zijn met de uitstraling van het Arenapark;
- wil mogelijkheden bezien om sport met media te verbinden.

Mevrouw Koopmans:

- wijst op wielerved De Adelaar die een vrij liggende baan zoekt en het idee is geopperd die op het Arenapark te vinden; de wielerved heeft ten behoeve van samenwerking al contact gezocht met de Gooise Atletiek Club;
- is parallel aan de nota over parkeren en sporten gestart met onderzoeken naar natuurwaarden en klimaatadaptatie, waardoor men met inzichten verder kan gaan; die inzichten wil het college delen in de BVS van 18 april; dan komt het tot de bouwstenen voor een masterplan.

Hilversums Belang adviseert het rustiger aan te doen.

Mevrouw Koopmans:

- reageert dat de wens van de stakeholders is om snel te werken; met ProRail is het technische deel van de onderzoeken afgerond en nu pakt men de inpassing van het station in het Arenapark op; dat is onderdeel van het masterplan, dat alle onderdelen integreert.

D66 kan zich voorstellen voor het station een ruimteclaim op te nemen en vraagt of er daarvoor meerdere scenario's zijn.

Wethouder Wolthers:

- overlegt daarover met ProRail;
- merkt op dat ProRail nu investeert in het station wat betreft het vervangen van stationmeubilair; wellicht kan uit het landelijke budget voor aanpassingen van kleine stations geld gehaald worden voor verplaatsing van het station; ProRail en NS denken daar actief in mee;
- heeft uitgezocht dat er een markt voor kantoren is;
- heeft het beeld dat ook heel veel Hilversummers op het Arenapark werken en als daarover meer informatie is, wordt die met de raad gedeeld;
- stelt dat de Nike-store primair voor de eigen medewerkers en relaties van Nike is bedoeld, zodat het niet zo voor de hand ligt om die in het centrum te situeren; logischer is om die store op de campus te hebben en een secundaire vraag is om die meer open te stellen;
- weet dat Nike ook bezig is met de tijdelijke inrichting van het eigen terrein en spreekt daarover met de gemeente;
- wijst op een spanningsveld over levendigheid in de avonden, omdat bewoners die niet willen; input van bewoners wordt nog verwerkt in de nota.

De **VVD** informeert om hoeveel huishoudens het gaat.

Wethouder Wolthers:

- vindt de duurzaamheidsambitie een zaak voor de raad.

Tweede termijn

De SP:

- gaat voor klimaatpositief;
- vraagt hoe het Hilversumbrede mobiliteits- en bereikbaarheidsplan strookt met het masterplan Arenapark.

De PvdA:

- wil graag duidelijkheid over de wens voor wonen en het toestaan van short-stay;
- vindt toekomstbestendige oplossingen het belangrijkste en niet het tempo, met name gaat het om ontsluitingen voor auto's;
- kijkt voor de Nike-store ook naar de toekomst in de vorm van een winkel in het centrum;
- wil juist dat parkeergarages in het centrum leger worden en zou daarom een P&R op het Arenapark willen hebben.

D66:

- kiest voor energiepositief;
- wil de mix en opties daarvoor beter uitgewerkt zien.

Hart voor Hilversum:

- herhaalt haar vraag over de grens aan de groei van het Arenapark.

De VVD:

- is voor een levendig sportpark en wil geen extra winkelleegstand in de Gijsbrecht van Amstelstraat als op het Arenapark meer detailhandel komt;
- geeft mee groot te denken en voegt ongebonden sporten als vierde pijler toe;
- vraagt wat er gebeurt met de gegeven input en of die leidt tot een nieuwe nota.

Hilversums Belang:

- pleit voor het bekijken van de effecten op de verkeersproblematiek door de komst van een hotel en meer kantoren.

Wethouder Wolthers:

- antwoordt dat het masterplan verkeersonderzoeken, verkeersuitwerkingen etc. oplevert wat moet passen in het gemeentelijke mobiliteits- en bereikbaarheidsplan;
- wil en kan graag in het tempo van bedrijven meebewegen;
- is al bezig met het beter uitwerken van pakketten voor levendigheid;
- benoemt dat er grenzen zijn aan wat het Arenapark aankan en zal dat in de uitgangspuntennota benoemen;
- heeft niet de bedoeling detailhandel op grotere schaal toe te voegen;
- wijst erop dat groot denken ook gefinancierd moet worden en wordt enthousiast van de input;
- verwerkt de input in de conceptnota van uitgangspunten die aan de raad wordt voorgelegd;
- vindt de ongebonden sporter voor het Arenapark zeker interessant;
- komt met verkeerseffecten terug.
- een houtskoolschets van parkeeroplossingen komt bij het masterplan aan de orde.

8. Mededelingen van en vragen aan wethouder Kastje (1.49)

Wethouder Kastje:

- heeft bespreking van de Startnotitie kaderstelling energietransitie Hilversum in de commissievergadering van april 2019 toegezegd, maar meldt dat dit in de commissie van 8 mei komt;
- kondigt een stadsatelier op 18 maart in De Vorstin daarover aan en nodigt de commissieleden daarvoor uit.

Vragen van Hart voor Hilversum ver de energietransitie

In het Coalitieakkoord 2018-2022 'Aan de slag' van 25 mei 2018 wordt gestreefd naar het zo spoedig mogelijk samen met bewoners en ondernemers opstellen van een energietransitieplan, waarbij voor draagvlak en betrokkenheid wordt gezorgd. Hart voor Hilversum denkt dat het draagvlak voor de energietransitie de komende jaren onder druk zal komen te staan, mede doordat de inwoners te weinig duidelijkheid en zekerheid worden geboden omtrent de financiering van de financiële gevolgen van verduurzaming. In het genoemde coalitieakkoord is het voornemen opgenomen dat onder meer bewoners te allen tijde toegang kunnen hebben tot financiering via een duurzaamheidsfonds. De gemeente Hilversum kent een Verordening duurzaamheidslening/stimuleringslening, die door de raad is vastgesteld op 16 april 2013 en naderhand op 15 maart 2016 is aangepast.

De maatregelen voor de energietransitie, inbegrepen de voorzienbare stijging van de energierekening, direct gevolgen zal hebben voor het besteedbaar inkomen van de inwoners, in het bijzonder voor de huizenbezitters met een relatief laag gezamenlijk inkomen. De inwoners met de lagere inkomens zullen naar verwachting minder mogelijkheden hebben om energie te besparen, omdat voor hen gewoonweg de financiële middelen ontbreken, waardoor zij zullen zijn aangewezen op het afsluiten van de genoemde duurzaamheidslening.

Hart voor Hilversum vraagt in dit verband het college speciaal aandacht voor een groep huizenbezitters, die op formele gronden van het aangaan van een duurzaamheidslening zullen worden uitgesloten. Het gaat dan om de groep huizenbezitters, die een duurzaamheidslening heeft aangevraagd maar vanwege een negatief BKR-advies deze lening niet heeft gekregen. Ook gaat het om de groep inwoners waarvan een duurzaamheidslening op formele gronden niet zal worden gehonoreerd omdat het leenbedrag lager is dan € 2.500,- dan wel dat de aanvrager (én zijn inwonende partner) 76 jaar of ouder zijn.

Het college zal de raad binnenkort het jaarplan Energietransitie Hilversum 2019 gaan voorleggen, terwijl ook onder meer in het betreffende collegebesluit van 12 februari 2019, punt 3, het volgende voornemen staat opgenomen: “- Samen met de raad, inwoners en bedrijven en in (boven-)regionaal verband voor te bereiden op de energietransitie. In de loop van 2019 en 2020 zullen daarvoor de kaders worden opgesteld die er voor moeten zorgen dat de energietransitie in Hilversum op een verantwoorde, eerlijke en rechtszekere manier verloopt.”

Hart voor Hilversum wil voorkomen dat bepaalde groepen huizenbezitters in de toekomst om financiële redenen buiten de boot van de energietransitie gaan vallen en stelt het college de volgende vragen:

1. Is het college bekend met de groep inwoners die om meergenoemde formele redenen buiten de boot van het kunnen aangaan van een lening uit het Duurzaamheidsfonds dreigen te vallen?
2. Zo neen, is het college bereid om aan de genoemde groep inwoners bij het opstellen van de plannen in dit verband extra aandacht te schenken?
3. Is het college bereid om aanvullende maatregelen te overwegen en zo nodig voorzieningen te treffen zodat de genoemde groep inwoners in voorkomend geval niet buiten de boot gaat vallen?

De vragen worden behandeld bij agendapunt 10.

9. Vooruit- en terugblik regionale aangelegenheden (1.51)

Wethouder **Kastje**:

- wijst op het extra regiopodium op 22 maart a.s. in het kader van de nieuwe Regionale Samenwerkings Agenda en roept eenieder op om daarbij aanwezig te zijn;
- heeft in het afgelopen portefeuillhoudersoverleg duurzaamheid o.a. over energiediensten gesproken en om die regionaal te bundelen, waarmee hij blij is;
- heeft in dat portefeuillhoudersoverleg ook de evaluatie van de VANG besproken, welke evaluatie wordt aangevuld met het verhelderen van de relatie met de circulaire economie (VANG doorontwikkelen naar een circulair programma);
- heeft in het portefeuillhoudersoverleg besproken namens gemeenten een brief naar de minister te sturen over de geluidsproblematiek en de hinder rond Schiphol.

10. Jaarplan energietransitie Hilversum 2019 (1.53)

Woordvoerders:

Fracties: Hart voor Hilversum: H. Koç; D66: mw. V. Wesselink; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: L. van Waarden; CDA: N.G.T. van Voorden; ChristenUnie: B. Nanninga; SP: P.H.J.R. van Rooden; PvdA: J.B. Oude Elferink; Leefbaar Hilversum: B. Bus; Hilversums Belang: --.
College: J. Kastje, wethouder.

Insprekers

De heer **J. Dietz (namens energiecoöperatie Hilverzon)**:

- is blij verrast met het jaarplan vanwege de focus op energiebesparing en het zonnedak van Hilverzon op de voorpagina;
- noemt de kracht van Hilverzon het betrekken van inwoners, bedrijven en organisaties van Hilversum bij de noodzakelijke energietransitie;
- vermeldt dat Hilverzon al 500 leden heeft, welk aantal nog toeneemt;
- meent dat de inzet van de burger bij de plannen onvoldoende wordt benut;
- wijst erop dat alle zonnepanelen van Hilverzon in totaal 1,2 kiloton hebben opgewekt, wat exclusief de energiebesparingsavonden van inwoners als gevolg van wijkavonden en adviezen van energiecoaches is;
- mist in het plan de frictie tussen welstand/monumenten en verduurzaming van scholen;
- adviseert de gemeente over te stappen op 100% in Nederland opgewekte duurzame energie.

De heer **J. Pool (namens energiecoöperatie HET)**:

(met PowerPoint ter ondersteuning van de bijdrage)

- geeft complimenten voor het jaarplan en de extra ingezette middelen;
- is blij met de partnerships met energiecoöperaties en samenwerking met burgers;

- biedt een versnellingsmogelijkheid tot verduurzaming en wil die verder doorzetten;
- gaat voor 100% schone energie en een minimale CO₂-uitstoot;
- pleit voor het iets hoger krikken van het ambitieniveau;
- deelt mee dat HET een maatschappelijke onderneming is die waarde toevoegt op het gebied van CO₂-reductie, duurzame waarden en investeringen en subsidiestromen om beleid in Hilversum verder vorm te kunnen geven;
- werkt samen met partijen om producten goed vorm te geven;
- deelt mee dat HET een bureau is dat continuïteit en professionele ondersteuning wil bieden; genereert eigen middelen om ook overdag goed werk te kunnen doen via een betaalde kracht en vrijwilligers;
- wil niet aan het subsidie-infuus liggen en wil geen afhankelijkheidsrelatie; is geen commerciële, maar wel een zakelijke onderneming;
- heeft vorige week het 100^e lid mogen verwelkomen;
- heeft drie pijlers: elektrische autoprojecten (20 auto's in 2020), zakelijke zonprojecten en aardgasvrij plus als vierde pijler lokaal duurzaam energie opwekken;
- noemt de totale CO₂-reductiebijdrage in 2018 22 ton en in 2019 één kiloton;
- wil meer een impuls voor samenwerking bij bedrijven bij zonnedaken bepleiten;
- staat een budget voor gebouwgebonden financiering voor; volumekosten moeten lokaal gedragen worden; daarbij wordt gepleit om dat niet via de duurzaamheidslening op de begroting te laten drukken, maar via een multiplieregeling, zodat de gemeente alleen maar aanspreekbaar is voor gevraagde garanties;
- pleit voor een haalbaarheidsonderzoek in Kerkelanden naar een wijkwarmtestrategie en een laagtemperatuurwarmtenet;
- staat meer gratis laadpalen en proactief plaatsen van laadpalen voor;
- pleit ervoor om laadpalen in vergunningen- en betaald parkerengebieden gratis te maken;
- wil liever een opdrachtverstrekking voor diensten dan subsidieverlening zodat op een zakelijk en resultaatgerichte manier afspraken met de gemeente te maken zijn;
- biedt aan na te denken over een geluidsscherm West-Indische buurt in combinatie met energieopwekking;
- roept eenieder op om op 10 maart deel te nemen aan de klimaatmars in Amsterdam.

Vragen van de fracties aan de insprekers

De ChristenUnie:

- vraagt de heer Dietz wat er nodig is om de inzet van de burger beter te benutten.

Het CDA:

- vraagt wat de heer Dietz mist bij de burger en wat Hilverzon precies met scholen wil.

De heer Dietz (Hilverzon):

- vindt in het jaarplan weinig terug over het benutten van de inzet van de burger; Hilverzon wil de betrokkenheid van de burger vergroten en die betrokkenheid wil hij graag in het jaarplan terugzien;
- licht toe dat scholen door Hilverzon kunnen worden ontzorgd in het bekijken van mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen.

Eerste termijn fracties

GroenLinks:

- is blij met de focus op besparen, waarmee 100 kiloton besparing van CO₂ wordt behaald;
- stelt dat in het betrekken van bewoners, bedrijven en de gemeente bij de energietransitie nog een slag te maken is en daarin het plan nog te weinig concreet is;
- oppert de gedachte een duurzaamheidscolumn op de gemeentepagina te starten, die zorgt voor draagvlak, betrokkenheid en enthousiasme;
- wil vanaf april een energie-infopunt in iedere wijk en op het stadskantoor;
- staat elk kwartaal een opgefriste school of duurzaam gemaakt gemeentelijk gebouw voor en vraagt hoe de wethouder een communicatieslag wil maken;

- ziet een taak voor het onderwijs bij de bouw- en installatiebranche gezien het gebrek aan capaciteit en kennis.

Het CDA:

- is blij met het jaarplan waarin de focus op CO₂-reductie goed is;
- vindt het goed om draagvlak te creëren;
- mist in het plan een onderbouwing van de verwachte reductie van CO₂, waardoor het moeilijk wordt voor de raad om te controleren;
- informeert hoe handhaving bij bedrijven er precies uitziet;
- vindt de focus bij wonen op de Meent en Kerkelanden mager;
- is benieuwd hoe de wethouder de acties bij wonen met vrijwilligers ziet;
- suggereert het aanstellen van een betaalde energie-/buurtcoördinator die een directe lijn met de wethouder heeft, die initiatieven kan laten bloeien;
- vindt het oprichten van een energiebedrijf een heel goed idee, het liefst regionaal, maar dat vraagt om grote investeringen; daarom wil de fractie daar een plan voor zien;
- is benieuwd welk deel van de te investeren € 1,1 miljoen naar adviesbureaus gaat;
- wil ook weten waarom er geen geld is voor burgerinitiatieven en hoe daarmee wordt omgegaan;
- suggereert behoeften te peilen bij inwoners en daarbij aan te sluiten;
- vraagt welke subsidiekaders de adviesraad worden meegegeven;
- informeert naar een onderbouwing voor € 180.000,- voor de H100;
- is benieuwd wat de regio bijdraagt aan het reduceren van de CO₂-doelstellingen;
- vindt het een heel goed idee om een klimaatbegroting op te stellen, maar daarin moet men dan alles wel meenemen, zowel lokaal als regionaal inclusief onderbouwingen; die wil de fractie in mei terugzien;
- wil het gratis laten zijn van laadpalen in verhouding laten staan tot andere stimuleringsmaatregelen en wil daarover in een BVS doorpraten;
- vindt nog visie ontbreken;
- ziet graag rendement ten opzichte van de investering, om te beoordelen of middelen goed worden verdeeld.

Hart voor Hilversum:

- gaat er van uit dat de wethouder in zijn beantwoording ook zal ingaan op de eerder door de fractie ingediende vragen;
- vraagt inzicht in de resultaten voor 2018 en de totale resultaten;
- is benieuwd naar de toedeling van subsidies aan de verschillende partners;
- heeft behoefte aan inzicht in de verlening van subsidies en de rechtmatigheid daarvan, die achteraf wordt getoetst.

De ChristenUnie:

- is blij met de focus en de inzet op energie en klimaat, maar wellicht slaat die door; wellicht is energietransitie een te smalle invulling van de klimaatopgave;
- ziet weinig veranderen bij verkeer en transport en ziet daar zelfs een kleine toename;
- wijst op de noodzaak van het circulair aanpakken van bouw en pleit daarom voor het houden van een brede blik op duurzaamheid;
- vraagt zich af of men zich voor bedrijven juist moet richten op circulariteit, CO₂-neutraliteit, biodiversiteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- vraagt wat circulair aangeboden kantoorartikelen zijn;
- meent dat de gemeente meer dan een circulair project kan doen;
- vraagt aandacht voor duurzame grond-, weg- en waterbouw;
- beveelt aan nu al te stoppen met het op het gemeentehuis drinken vanuit plastic bekertjes.

De PvdA:

- leest niet in het plan hoe met warmte-/koudeopslag opgewekte energie opgeslagen zal worden;
- wil meer concrete acties zien en ziet nog niet veel focus;
- vraagt om een communicatiestrategie en –plan;
- informeert naar de beoogde investeerders voor de cofinanciering bij de pilot aardgasvrij;
- schat in dat een isolatieketen een majeure opgave voor de gemeentelijke organisatie zal zijn.

D66:

- vindt de focus op energiebesparing goed, maar constateert dat er weinig gebeurt met het door de raad vastgestelde programma Duurzaamheid; daarin staan nog veel concrete doelstellingen, zoals 15.000 zonnepanelen erbij, 15 actieve energiebesparingsprojecten in buurten en wijken, waarbij 750 woningen sterk verbeterd en geïsoleerd zijn, 50 vve's met collectieve of individuele zonnestroomopwekking, 10 nieuwe scholen met zonnepanelen en levering van groene Hilversumstroom aan 2.000 huishoudens; de fractie zou een statusupdate fijn vinden;
- kan zich goed vinden in de duurzame maatregelen, maar heeft het idee dat € 1,1 miljoen bijna helemaal wordt uitgegeven aan voorbereiden en kaders stellen en ziet liever dat geld wordt uitgegeven aan zonnepanelen en laadpalen;
- wil op de hoogte gehouden worden van het onderzoek naar geothermie in Hilversum en wil daarop een toelichting;
- informeert naar green deals met bedrijven om energie op te wekken;
- vindt energieneutraal gemeentelijk vastgoed lastig, omdat veel monumenten moeilijke te isoleren zijn en informeert naar een plan om dat te compenseren;
- wil weten hoe snel het verduurzamen van schoolgebouwen gebeurt;
- is benieuwd hoe burgers eenduidig worden geïnformeerd;
- is benieuwd hoe ver de uitvoering van het jaarplan nu al is.

Leefbaar Hilversum:

- is in principe voor integrale duurzaamheid, terwijl de focus vooral ligt op energiebesparing, wat op lange termijn niet voldoende is, zodat ook aandacht nodig is voor groen, klimaat, water, mobiliteit, duurzame gebouwen en gezamenlijke aanpak van energie en afval etc; dan pakt men het integraal en toekomstbestendig aan;
- geeft een aanzet voor het in het voorjaar te presenteren plan voor de energietransitie;
- wil samen met alle stakeholders (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente) bepalen wat nou echt duurzaam is en hoe Hilversum er over 30 jaar uit ziet, wat de meerwaarde is voor de stakeholders en wat er nodig is om daar te komen;
- staat een integrale duurzame visie (aandacht voor biodiversiteit en groen, klimaat, water, mobiliteit, duurzame gebouwen, en gezamenlijke aanpak van energie en afval etc.) voor; dan pak je het integraal en toekomstbestendig aan en voor heel Hilversum met betrokkenheid/eigenaarschap;
- ziet voor de gemeente een rol als facilitator en inspirator met een verbinding tussen doelgroepen en stakeholders;
- stelt voor de trias ecologica te gebruiken voor benadering van duurzaamheid bij doelgroepen om ambitie te realiseren:
 1. besparen en alleen gebruiken wat echt nodig is;
 2. opwekken en duurzame energie gebruiken (opwekken en collectief inkopen lokale groene energie);
 3. optimale inzet en gebruik van bestaande installaties, gebouwen en energie (bijscholing installateurs en goede contracten voor gedeelde opbrengsten energiebesparing door beheer/onderhoud);
 4. compensatie van verbruik (vooral voor MKB om investeringen te realiseren)
- wil de trias ecologica toegepast zien op doelgroepen voor gebouwen/woningen en gedrag op basis van CO₂-percentageverbruik van bewoners, woningbouwcoöperaties, vve's en huurders, in combinatie met een wijkaanpak.
- vraagt aandacht voor de doelgroepen bedrijven, gemeentelijke organisaties en overigen;
- vraagt of het college het eens is met bovenstaande opvattingen;

- informeert hoe de gemeente gaat handhaven op naleving van wetgeving over energiebesparing, de wetgeving voor energielabel C en A en de eigen duurzame ambities;
- wil weten hoe de eisen voor bouwprojecten worden aangescherpt om te zorgen dat gebouwen in 2040 en 2050 aan de eisen voldoen;
- is benieuwd waaraan de € 650.000,- wordt uitgegeven en of dat de optelling is van de twee extra bedragen in de begroting;
- informeert hoe de gemeente haar voorbeeldrol gaat nemen;
- is blij met de aanzet tot energietransitie zoals in het jaarplan voor 2019 is opgesteld.

De VVD:

- vindt de nadruk in het plan op de 'no regrets' goed, die niet groot genoeg kan zijn;
- stelt vast dat het jaarplan de uitvoering van het Duurzaamheidsprogramma is; het sporenprogramma is weg, wat de vergelijking met vorig jaar moeilijk maakt, desalniettemin bevat het plan prima punten die zijn aangepast aan de nieuwe kennis;
- vindt de effectiviteit lastig te bepalen en zoekt naar schaalgrootte, die in het plan ontbreekt, wat ligt aan het in 2015 vastgestelde Duurzaamheidsplan;
- kijkt reikhalzend naar de startnotitie in mei uit met inachtneming van schaalgrootte;
- vindt de begroting onduidelijk, omdat niet helder is welke bedragen waaraan worden besteed en wil daarover wel duidelijkheid;
- wijst op het doel van het plan 100 kiloton CO₂ te besparen, wat een vrij dure exercitie is;
- adviseert het college met het plan aan de slag te gaan, maar wil middelen uit het programma inzetten voor het nieuwe programma is als dat beter is; het **CDA** vindt die suggestie opmerkelijk en vraagt hoe de VVD het voorliggende stuk kwalificeert; de **VVD** vindt dat men nu werkt met een enigszins achterhaald plan en wil bezien of middelen over te hevelen zijn naar het nieuwe plan; de laatste 20% besparing bereiken tegen driemaal de kosten is duur; de **PvdA** vraagt of de VVD al iets terugziet van het gesloten coalitieakkoord in het voorliggende plan; de **VVD** vermeldt daarop het bedrag van € 625.000,-.

De SP:

- stelt ook vast dat hoe verder men komt hoe moeilijker het wordt om de ambitie waar te maken;
- wil ook nadenken over het durven nemen van pijnlijke maatregelen, zoals het centrum vrachtwagenvrij maken;
- vraagt aandacht voor het faciliteren daarvan en het meenemen van burgers daarbij;
- is het onduidelijk hoe haalbaar en reëel de plannen zijn;
- vraagt ook na te denken over veiligheid van bijvoorbeeld energiecollectoren.

Wethouder **Kastje**:

- stelt voorop dat de context nu totaal anders is dan 2015 na de verder gaande klimaatverandering, het Parijsakkoord en de door het Rijk gevraagde extra inspanning; het gaat dan om CO₂ reduceren, wat een grote impact heeft op inwoners;
- wijst erop dat 70% van de CO₂ in de gebouwde omgeving zit; een energie-eenheid besparen scheelt drie keer een energie-eenheid opwekken; bewoners moet men helpen hun huizen te isoleren, waardoor ze ook beter geschikt zijn voor nieuwe warmtevormen;
- geeft de komende jaren prioriteit geven aan de klimaatneutrale organisatie en een aardgasvrije uitrol met woningisolatie, samen met inwoners en installatiebureaus; beide zijn daar nog niet klaar voor;
- wil versnellen op de energietransitieopgave; maar is wel afhankelijk van het Rijk en het Klimaatakkoord, wat de bevoegdheden en financiële middelen geeft om maatregelen ook waar te kunnen maken;
- doet de extra inspanning voor het behalen van 100 kiloton CO₂-reductie zodanig dat ze ook voorsorteren op het nieuwe programma; het is dus geen weggegooid geld;
- gaat wel degelijk zorgen voor circulaire inkoop in 2022;
- hecht er belang aan dat in de regio al heel veel op de rol staat; informatie om van het aardgas af te gaan wordt nu verzameld;
- kondigt in mei de uitgangspuntennotitie aan waarop de raad kaders moet stellen;

- gaat 100 kiloton CO₂-reductie ook doorzetten; een aantal keer komt er een stadsatelier om inwoners te betrekken;
- gaat door met het subsidiëren met Hilverzon en trekt € 150.000,- per jaar uit voor het ondersteunen van energiecorporaties; Hilverzon is € 86.000,- toegekend in antwoord op een aanvraag van € 150.000,-; de aanpak van scholen gebeurt in het IHP; energiecoaches wil hij regionaal bundelen in het regionale energiedienstenbedrijf;
- zegt een aanvullende brief toe om bepaalde zaken beter te beschrijven (T19/32);
- constateert nogal wat ongeduld bij de fracties en wil zelf ook sneller, maar kan dat niet;
- wil meters maken, maar grote resultaten vragen een goede voorbereiding;
- werkt toe naar de aanpak van 2.000 woningen per jaar

Het **CDA** ziet dat de wethouder daartoe nog geen stappen zet.

Wethouder **Kastje**:

- hecht aan een goed en betrouwbaar aanbod aan bewoners; bij het gevraagde bedrag van € 30.000,- per woning gaat het dan om een benodigd bedrag € 80 miljoen;
- zegt toe de komende maanden prioriteit te geven aan communicatie, ook richting de raad;
- denkt aan een maandelijks energietransitiebericht waardoor de raad op de hoogte wordt gehouden van de voortgang van zaken; die toezegging wil hij doen (T19/33);
- kan niet al in elke wijk een duurzaamheidsloket neerzetten;
- kondigt een impuls op onderwijs aan via wethouder Wolthers;
- gaat met informatie aan inwoners aan de slag;
- geeft aan dat al 30 inwoners zich hebben aangemeld voor een totale make over van hun woning;
- is bezig met stimuleringsprogramma's om bedrijven te helpen bij een make over-aanpak; tegelijkertijd worden ze geadviseerd om het beter te doen;
- komt in mei terug op de suggestie van een buurt-/energiecoördinator; nagegaan wordt welke meerwaarde die heeft;
- antwoordt dat € 550.000,- van de beschikbare € 1,1 miljoen bestemd is voor structurele fte binnen de gemeente;
- komt met een voorstel over een subsidiekamer voor duurzaamheid nog terug naar de raad;
- heeft de visie om voor CO₂-reductie te gaan, wat maatschappelijke onrust bij inwoners oplevert;
- is het bekend dat er inwoners zijn die niet worden gehonoreerd na het aanvragen van een duurzaamheidslening; het risico voor de gemeente op niet terugbetalen wordt kleiner gemaakt;
- denkt na over financieringsvormen die ook voor mensen met een smallere beurs toegankelijk zijn;
- is bereid om nadere maatregelen te onderzoeken en voor te stellen, in antwoord op de schriftelijke vraag 3 van Hart voor Hilversum;
- stelt dat circulair inkopen en handelen ook bijdraagt aan CO₂-reductie.

Tweede termijn

Het **CDA**:

- vraagt om de raad in het energiebedrijf mee te nemen en wil daarvan meer zien.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt aandacht voor het beantwoorden van haar vragen.

D66:

- informeert naar de komend green deals dit jaar, het geothermieonderzoek en eenduidige communicatie richting burgers;
- adviseert een mooie zichtbare campagne over energietransitie op te starten met als voorbeeld de zichtbare campagne van wethouders Scheepers over fietsparkeren;
- vraagt aandacht voor continue technische ontwikkelingen waarvoor ruimte in het fonds moet zijn.

Tweede termijn insprekers

De heer Dietz (Hilverzon):

- is blij met de aandacht voor het betrekken van inwoners bij de klimaattransitie, wat de sleutel is om iets te bereiken;
- weet dat energiecoaches al in regionaal verband worden opgeleid, waarvoor maar gaat het om de coördinatie van deze energiecoaches;
- is voor het regionaliseren en professionaliseren van energiecoaches, waarvoor de subsidie deels bedoeld is en wil daarover in gesprek blijven met de gemeente;
- is met vrijwilligers al met een energieloket gestart;
- stelt voor een link naar Hilverzon te maken zodat mensen dat kunnen vinden.

De heer Pool (HET):

- herinnert aan de aangenomen motie over energiecafés, waarover vooroverleg heeft plaatsgevonden en wil dat die nu doorgezet worden;
- kondigt in juni een event met het Filmtheater aan en zou dat onderdeel willen maken van de gemeentelijke voorlichtingscampagne;
- wil weten hoe concreet de resultaten zijn en hoe de voortgang daarvan te monitoren is.

Wethouder Kastje:

- erkent dat energiebesparing niet voldoende is, maar de komende jaren wel de focus heeft;
- heeft extra geld uitgetrokken voor de groenimpuls;
- kondigt een actualisering van het uitvoeringsprogramma Groen aan die naar de commissie toekomt;
- wil eerst met de huidige plannen aan de slag gaan voor weer een visie te maken;
- gaat het betoog van Leefbaar Hilversum over de trias ecologica nog nalezen en meent dat die grotendeels wordt nagevolgd;
- werkt in bestaande projecten zoals Arenapark met handhaving, zoals GPR stedenbouw;
- stelt voor in de toegezegde brief ook terug te komen op het energiedienstenbedrijf en op wat de commissie in mei kan verwachten (**T19/32**);
- deelt mee dat er dit jaar geen green deals meer komen en wil eerst de bestaande tot een goed resultaat brengen;
- is op de hoogte van geothermie en overlegt daarover met het Rijk;
- laat weten dat via het energiedienstenbedrijf en wijkloketten de informatie eenduidiger wordt;
- weet dat het college al informatie over het geothermieonderzoek naar de commissie heeft gestuurd.

11. Uittreding provincie Noord-Holland uit GNR (3.29)

Woordvoerders:

Fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. V. Wesselink; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: F.R. Kool; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: B. Nanninga; SP: mw. B. Verweij; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: B. Bus; Hilversums Belang: --.
College: J. Kastje, wethouder.

Wethouder Kastje:

- memoreert dat er vanaf 2010/2011 rechtszaken geweest zijn tussen gemeente Amsterdam en de provincie en het GNR om uit het GNR te treden;
- kondigde vanaf juli 2018 informele verkennende gesprekken met bestuurders aan om onderhandelingen weer in te kunnen gaan;
- stelt dat de verklaring vermeldt er met elkaar minnelijk zonder rechtszaken uit te willen komen en een intentieovereenkomst aan te willen gaan om de betrokkenheid van de provincie en de gemeente Amsterdam na uittreding bij natuur en landschap in het gebied te borgen; de uitwerking ervan wordt binnen anderhalve maand vormgegeven en aangeboden aan colleges.

De SP:

- is met stomheid geslagen en is buitengewoon ontstemd over hoe het nu gaat;
- verwijst naar het verschil in het proces en de inhoud en stoort zich met name aan het proces, waarbij zij de gang van zaken in de krant heeft moeten lezen;
- heeft gevraagd bij de kwestie betrokken te worden;
- begrijpt niet hoe het komt dat de wethouder er niet in slaagt om de raad vroegtijdig te betrekken en accepteert dat niet meer;
- wil niet dat de provincie uit het GNR treedt, maar kan zich daarover zonder stukken geen beeld vormen.

Het CDA:

- vindt proces en inhoud ook twee gescheiden zaken en geeft de SP support om het proces te verbeteren;
- spreekt de wens uit dat de provincie en de gemeente Amsterdam niet uittreden;
- suggereert andere bestuurs- of inspraakvormen bespreekbaar te maken.

De PvdA:

- snapt de frustratie over de gang van zaken m.b.t. het proces
- wil borgen dat het GNR blijft en vindt dat het meest belangrijk;
- stelt dat toezicht, handhaving en besluitvorming van elkaar gescheiden worden, wat goed is in verband met het niet hebben van dubbele petten; zij wil bestuurlijke petten scheiden waar belangen zijn gemoeid.

Hart voor Hilversum:

- leest dat de provincie voornamelijk een bestuurlijk probleem heeft en geen financieel probleem;
- ziet een mogelijkheid om er financieel uit te komen en is benieuwd wat de wethouder verstaat onder de mogelijkheid van het blijvend houden van betrokkenheid van de provincie bij het gebied;
- snapt het aansturen op een minnelijke overeenstemming, maar begrijpt dat de gemeente Huizen juist projecten uitsluit bij de mogelijkheid om via projecten te participeren.

De VVD:

- begrijpt de frustratie van de SP die dingen uit de krant heeft moeten lezen;
- deelt de wens niet om de koers en strategie uitvoerig in de commissie te bespreken, omdat het doel helder is; koers en strategie zijn al gepubliceerd.

De ChristenUnie:

- wil het proces niet in de krant lezen;
- vindt het een goede zaak om over de inhoud er op een minnelijke manier uit te komen;
- vraagt wat men moet als grote partijen uit het GNR stappen; Hilversum wordt dan de grootste partij en de risico's worden dan groter;
- suggereert met andere organisaties samen te werken.

Wethouder Kastje:

- heeft in de brief van 6 juli 2018 meegedeeld de raad op de hoogte te stellen als er meer te vertellen is over het proces, welke duidelijkheid er is met de verklaring;
- constateert dat de SP geen behoefte had om over het GNR te praten, wel is er op 21 maart een BVS, die overigens niet over uittreden gaat;
- wil een onafhankelijke en zelfstandige GNR borgen; men wilde geen fusie met het provinciale waterleidingbedrijf.

De PvdA kan zich voorstellen dat een mogelijke samenwerking met partners nu anders beantwoord wordt dan enkele jaren geleden.

Wethouder Kastje:

- heeft niet dat gevoel en heeft te maken met de wens van de gemeente Amsterdam en de provincie om uit het GNR te treden; de na de gemeenteraadsverkiezingen nieuw aangetreden wethouder van Amsterdam heeft een opdracht van de raad gekregen om uit het GNR te treden;
- vindt financiering van natuur en landschap een belangrijk punt op de agenda, wat concreet wordt met projecten;
- stelt dat onderhandelingen tot een goede afkoopsom moeten leiden, zodat Gooise gemeenten in staat moeten zijn hun verantwoordelijkheden te nemen;
- wijst op de te aan te trekken fondsenwerver die meer fondsen gaat werven

Hart voor Hilversum adviseert met de gemeenten zaken goed af te stemmen en te zorgen dat alle gemeenten op één lijn blijven.

De **SP** wijst op de mogelijkheid dat ook de gemeente Hilversum uit het GNR kan treden.

Wethouder **Kastje**:

- reageert dat Hilversum middenin het groen van het GNR ligt; de rechter heeft gezegd dat eenzijdige uittreding niet mogelijk is; de gedeputeerde onderschrijft de verklaring en daarmee gaat hij het gesprek voeren; rechterlijke procedures hebben al € 200.000,- gekost; geld dat ook aan natuur besteed had kunnen worden
- wil volgend jaar komen tot een gezamenlijke intentieovereenkomst, een uittredingsovereenkomst met de gemeente Amsterdam met een goede afkoopsom en samenwerkingsovereenkomsten met de Gooise gemeenten.

Tweede termijn

De **PvdA**:

- is blij met de antwoorden en de inspanningen van de wethouder;
- vindt de positie van Amsterdam anders; de bestuurlijke verhoudingen daar zijn veranderd en mogelijk is daar nog beweging in te krijgen, ook gezien de positie van Weesp;
- vindt de druk op Amsterdam dermate groot dat die het GNR nodig heeft;
- informeert naar de positie van de gemeenteraden ten opzichte van de verklaring.

GroenLinks:

- vindt het met onwillige honden slecht hazen vangen, maar op een gegeven moment moet men verder; de gezette stappen zijn nu het logische gevolg; diplomatie vraagt om wat stilte.

De **SP**:

- kan zich een lobby richting Amsterdam voorstellen en denkt dat daar een heel dure afkoopsom voor geldt gezien de vermelding in de statuten van 'ten eeuwigen dage';
- vraagt de intentieverklaring naar de commissie te sturen en wil de eerstvolgende verklaring over het GNR bij de wethouder vandaan laten komen.

Hart voor Hilversum:

- stelt voor de wethouder de aankomende tijd alle steun te geven.

Wethouder **Kastje**:

- zegt dank voor het vertrouwen;
- stoort het ook dat de provincie de betreffende brief heeft gestuurd;
- gaat zaken niet via de krant communiceren, ook niet over de intentieovereenkomst, waarover de raad iets moet kunnen zeggen. Hij zegt toe de intentieovereenkomst aan de raad te doen toekomen en gaat na of dat ter informatie of ter advisering zal zijn (**T19/34**).

De **SP** adviseert de relatie met de provincie te verbeteren.

Wethouder **Kastje** is de opstelling van Amsterdam na de verkiezingen nagegaan en hoorde dat zij het GNR nog steeds wilde verlaten.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.54 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid van
2019,

De griffier,

De voorzitter,

.....

H.R. Jaarsma.